

Per les muntanyes

-Salut, Joan!

I el vell guia del carrer de Cantallops se va girar en sec...

-Hola! –va dir-me-. ¿Ja sou aquí?...

I, llevant-se la barretina morada que sempre li penja fins al clatell m'abraçà fort, molt fort, tot senyalant-me unes grosses clapades de neu que lluien al llom de Balandrau.

-Hem tingut mal hivern; tot és ple de congestes. Hem de pujar-hi! Demà a punta de dia jo me n'hi vaig. Porto els jaços als pastors de coma de Vaca. Són les serres del Bac. És la darrera ramada que muntarà aqueix estiu...

-I és grossa?

-Si ho és? nou pastors i tres mil bens!

-Vos acompanyo!

-Doncs adéu i a dormir d'hora!

I en Joan se n'anà carrer amunt i jo carrer avall, a ferrar-me de nou les botes, aquelles botes gruixudes que cada estiu em porten per les muntanyes i que es claven a l'herba com volent-s'hi arrelar.

Clarejava... A banda i banda del camí s'estenien els camps de blat, alts i espigats, un xic verds encara, i de tant en tant floria un cant de guatlla pausat i serè, i s'eixamplava plana enllà, desensonyant els fajols, joves, esplèndids, espurnejants de blanc... I seguïem amunt... Llanars dormia i la Roca, tota voltada de boira de riu, semblava un vaixell perdut, mig capbussat... I vam passar Vilallonga, tots rodejats d'aiguamolls i prats d'herba florida, i un vol d'oqueques blanques ens va eixordar, ales esteses, balandrejant fins a aclofar-se al riu...

Després Tregurà va quedar assolellat. Aquell poblet de crocant, penjat en un replec de muntanya com un niu d'àguila, ens atreïa fortament. Vàrem pujar-hi. De cada finestra en penjava un desmai de flors: clavells, violes roges, menta...tot escabellat per l'aire de la neu que baixava a grans ratxades, sorollant unes quantes pomeres enfruitades de poc...

I tombàrem la mirada cap a la banda del mar... La vall de Camprodon, com un a visió suïssa, reposava tranquil·la, coronada d'un fum blau, com d'un incenser, que mig entelava la faixa del riu...

I amunt! cap a Font Lletera, travessant rasos d'herba, frescos i envellutats, tots xopats d'aigua...

I un so dolcíssim d'esquella vibrà misteriós, i una euga roja, tot aixecant el cap, ens barrà el camí de la jaça per on lliurement vivia l'eugassada, amb un aire salvatge, bevent aigua de neu i pasturant tous de flors...

Al ser al coll dels Tres Pics, vam quedar ullpresos. La immensa forca de les valls de Fresers i coma de Vaca, s'eixamplava sembrada de congestes, però tota plena de boira. La Fossa del Gegant dormia a l'entreforc. Feia un aire gelat, i traspasant una grossa congesta seguïrem pujant, clapisses amunt, amunt, fins al pic de Balandrau... I...res; tot era boira, un mar de boira espès que cobria l'immens panorama. Vam esperar llarga estona; la boira s'aclaria; de sobte al front del Puigmal s'hi bada un ull de sol, i s'eixampla, s'eixampla... Tindrem bella mirada, veurem tot el món, reposarem la vista

sobre el mar... La boira es torna més espessa i el sol s'esblaima. Llavors, en Joan pren els jaços i, adéu!... fins a Camprodon!... –i nosaltres avall, cap a buscar la ramada. Vam trobar un pastor que guardava un escamot de cabres i li preguntàrem pels del Bac, i ens digué que ja es sentien les esquelles. Escoltàrem i cap al fons de les prades s'oïa l'apagada remor dels esquellots. La vam esperar al ras...

I la primera ombra de pastor va créixer dret a nosaltres, després una altra i una altra, i una onada de bens voltada de gossos aparegué netament al davant nostre, esflorant l'herba amb el cap baix, com empaitant la boira... La ramada passà. Pastors i rabadans l'atiaren prats a través cridant als gossos que lladraven com uns esperitats tot acoblant les ovelles... La ramada passà i nosaltres ens delíem per seguir-la. Cridàrem a un pastor, el més vell de tots:

-Ei, bon home!... ¿fins quan us hi estareu, a muntanya?

-Fins a primers d'octubre, quan l'herba es torna groga i es glacen les boirades. Pleguem els jaços i cap avall, que torb grapeja la neu i les bruixes s'escabellen. No n'heu vist mai, de bruixes? Tot Carançà n'és ple. A l'estiu aqueixes muntanyes són per a nosaltres, i a l'hivern per a elles... I bé, adéu, que la ramada avança!...

-Adéu-siau!

I amb el record esplendent de tan bella passejada per les altes muntanyes, seguirem camí de les gorges, que la tarda es descoloria i volíem ser al pla quan arribés la fosca...

Joan M. Guasch. Camprodon, estiu de 1903. Publicat a la Il·lustració Catalana, 13 (30.08.1903), p. 194-196